

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolós szerkesztő:

ALTMAN IMRE.

Kiadók:

JOERGES AGOST özv. és Fia.

A lapot illető szemlémi közlemény a szerkesztőre, az anyagi rész pedig a kiadókra ezimzendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több.

Magánhirdetések megállapodás szerint számítottak.

Nyílt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Conversio.

Az „Elkeresztelés“ mostani korában e czikk írója könnyen azon gyanuba eshetik, hogy a vallás convertálásának feladatát tűzte ki czéljául. S e gyanu alá vonás már azért is plausibilis, mivel úgy e helyütt, mint sok más helyt egyebütt eddigelé a conversio alatt nagyobbára, mondhatni általán a más hitre való áttérést, a vallás megváltoztatását értették.

A lelkiismeret sugallatának szabad nyilatkozata, s a vallási meggyőződés függetlenségének érvényesülése azonban, habár annak kimagasló voltát már eszményileg is el kell ismerünk, nem indított e sorok közzétételére. Sőt ellenkezőleg minden hímezés-hámozás nélkül bevalljuk, hogy e közlemény tárgya nagyon is materialis, s egészen eltérő a vallási convertálástól. De hozzá tesszük, hogy mint ilyen is nagyon divatos, s különösen az államok háztartásában úgy hasznossági, mint az állami hitelügyre kiható előnyös befolyásánál fogva világszerte kedvező fogadtatásban részesül s azon pénzümveletek egyike, melyek államok, országok s nemzetek közgazdasági életére döntő súlylyal bírnak.

Am lássuk, mit kell a finanziaalis convertálás alatt értenünk? Ny értelemben véve convertálni annyit tesz, mint a kamatfizetéssel járó adományok különböző kamatlábát vagy egyenlővé tenni, megváltoztatni, (convertálni) vagy ha lehet, le is szállítani, egy szóval a közhitel viszonyok kedvezőbbre fordultával teherviselésünkön

pro praesenti könnyíteni az által, hogy a teherviselés egy részét az utódokra is áthárítjuk.

Igaz ugyan, hogy a magángazdaság főtörkévéseinek oda kell irányulnia, hogy elvállalt kötelezettségeitől minél előbb szabaduljon, vagyis tartozását hova előbb törleszse s így utódaira nemmel kevesebb terhet hárítson.

Egészen más helyzetben vannak azonban az államok, erkölcsi testületek, nagyobb vállalatok s mindazon gazdasági egysédek, melyeknek léte nem köthető a physikai egyed létéhez s melyek, hogy magasabb hivatásukat betölthessék s a kor igényeinek már a jelenben is megfelelhessenek, azzal karöltve haladhassanak, a jövő nemzedék, az utódok teherviselését igénybe venni, akarva nem akarva kénytelenek. Egyszerűen azért, mivel e nélkül nem terjeszkedhetvén, azon művek s azon vállalatok létesítését is el kellene ejteniök, melyekben tartós fennállásuk biztonsága, életmozgalmuk lendülete, vívmányaik szaporítása s felvirágzásuk feltéte, egy szóval mindaz rejlik, mi a jövő nemzedéknek is javára válik.

Mindenek előrére a adósságok convertálásának pénzümvelete a legalkalmasabb mód. Természetes, hogy azon boldogok, kik pénzhányában ninesenek s az adóssággal terhelt helyzet kellemetlenségét nem érzik, mosolylyal fogadják azon dícsőítést, melyre magunkat a convertálás tekintetéből elragadtattuk. Ámde vajmi csekély számúak ezen irigylendő sorsu halandók! S elvégre a hitelügy reális alapra fektetve fontosabb motora a világ jelen korban oly óriási

mérveket öltő gazdasági életének, s így közvetetve az emberiség haladásának is, mint a gázmotor. Hiszen utóbbinak is csak a hitel hatalmával sikerült a viláfgörögalom összeforrasztását létesíteni.

Eltelkintve mindettől kétségtelen, hogy a conversio, ott hol a siker előfeltételei megvannak, meg nem vetendő előnyöket nyújt. Ezeknek biztosítása czéljából Selmecz- s Béalabánya sz. k. bányaváros törvényhatósági bizottsága f. évi január hó 13-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy Selmeczbánya az alább ismertett módon adósságát convertálja.

Hogy a közgyűlés intézkedésének érdemét úgy az egyes pénzintézetektől beérkezett ajánlatok, mint a város jól felfogott közérdeke szempontjából elbíráshassuk s a conversio finanszírozásának előnyeit megismertessük, a következőket emeljük ki.

A „Magyar Jelzálog Hitelbank“-tól azon feltét mellett lett volna a 100,000 frt kölcsön hosszabb idejű törlesztésre nyerhető, ha ezen összeg a bank 100 frt névértékű zálogleveleivel ugyanezeket 97 frt 25 krrban számítva beváltatik, továbbá, ha a felvett tőke után annuitásban 42% éven át 5.65% fizetettik és pedig félévi előleges részletekben.

E szerint a záloglevelek árkülönbözeténél fogva a 100,000 frt kölcsön 102,800 frtba kerülne s annak végleges törlesztése 42% éven át 5.65%-kal 251,706 frt 25 krt igényelne.

A másik ajánlat, nevezetesen a helybeli takarékpénztár ajánlata szerint 100,000 frt köl-

TÁRCZA.

A köny.

Csepp köny, melyet a fájdalom kisasjtolt!
Legördül, — vége! Csak egy köny, mi az?!
S százszorta többet ér az neha mégis,
Mint szóval mondott száz tites vigasz.

A szív, ha mély bú ontja rá keservét,
S gyógyírt reá még a remény sem ad:
Ha köny pereg le komorult szemedből,
Enyhülni érzi kínos bánatát.

Ö szeret!

Szeret, szeret hát! Új világra gyűl most
Cstiggédtt reményem hűnyó esillaga;
Szeret, szeret hát! nappal ezt ufjogom
És erre öbredek föl éjszaka.
Oh, most már túl adok a kétkeedésen,
A szenvedés szemembe nem lop könnyeket...
Örök egy álom im' valónak látom:
Szeret, szeret! csak engemet szeret!

Szeret, szeret hát! Évek szenvedése
Ködkép a most nyert bíbor fátylon át,
Az élet kertje, s minden rózsaszála
Elémbe tárja színét, illatát.
Mi volt az érzés, honnan tudjam én azt?
A mely szívemben forrott, égett, reszketett,
Mikor az ajka lágyan azt susogta:
Szeret, szeret! csak engemet szeret!

Szeret, szeret hát! Oh van ki megértett,
Ki nem csak fényre vágyik, s nem kaezér;
Nem minden férfit esabit mosolyával,
Ki mítsem ad, mikor mindent ígér.
Ti fák, virágok, kis madárka, visszhang,
Bóhó, örömtelt szívem mindenek felett,
Mondjátok szerre tündérszárnyra kelve:
Szeret, szeret! csak engemet szeret!

Dávid Béla.

A levél.

Írta: Schauschek Gábor.

Az öreg szolgáló keresére beléptem, hogy megvárjam barátomat; masutt semmiesetre sem vállalkoztam volna arra, hogy betegek közt körutat tevő orvost megvárjak, de barátommal már régen öhajtottam találkozni, idóm volt elég és — megvallom — nem bántam, hogy barátom utazási emlékei közt tölthetek egy-két zavartalan órát.

Oly derült, kellemes hangulatot keltő volt minden a kis salonban; semmi sem emlékeztetett a komoly tudósra; a déli nap világította tájképek, ragyogó lepkegyűjtemény, bámulást keltő exotikus fegyverek, puha valdbőrök, tömött albumok; megleptek, szórakoztattak.

Végigszemléltem mindent, barátom csak nem jött, elkezdett az unalom bosszantani; eh, megírom Ákosnak hol és mikor találhatom; kinyitottam a dolgozószoba ajtaját s meglepetve állottam meg a küszöbön: egyszerű tölgyfabürozzat, katonás, rideg vaságy, tudományos művekkel rakott könyvtár, miszerekkel telt üvegszekrény, az íróasztal fölött ismerős fényképek, melyek egy lefátyolozott nagyobb képet vettek körül: ez volt az igazi kifejezője lelkének; a másik a világ számára volt, mint lekötelező nyájas modora; itt élt magának és a tudományának.

A régi barátság jogán báhozás nélkül leptem az író asztalhoz, hogy a levélíráshoz szükséges szereket összekeressem, s az egyik fiokot kivonva, szinte visszahökkenkem: levél öllött szemembe, az én nevemre címmezve.

Ákos értesített utazásairól, előmeneteléről, megküldte feltűnést keltő műveit, de lelkébe nem engedett bepillantani, mióta elváltunk; verőfényes, ünneplételeben talán csak én láttam a sötétséget, a rejtelet. Tán ennek kulesa a levél! De van-e jogom előlvasásához, nines neked elküldve, — szólalt fel hennem a diszertio; de neked van címmezve, feleselt vissza a vágy, hogy beláthassak Ákos lelkébe, esetleg vigasztalhassam, segíthessen rajta.

Félre minden okoskodással, barátomról volt szó, s ha igaztoltan is, de elhatározottan vettem ki a levelet, mely le sem volt zárva; a boríték lehullott és szemem möhön futott végig a sorokon.

Nem akartam elköltözni a nélkül, hogy neked ne nyújtott m volna azt a kétés értékű örömet, hogy az utolsó pillanatban, mikor aláírásum lezárja e sorokat, kezem nem reszketett s a ténynek oka nem gyávaság, hanem a túlfeszített húrnak megpattanása volt.

Emlékezel-e, hisz emlékezned kell, mikor még együtt nyúttuk az iskola padjait és gymnazista lelkesedéssel terveztünk, kritizáltuk tanárainkat, írtunk feladványképen hazafias chriákat és isszonyú rossz verseket ahhoz a fekete vagy kék szemhez, mely éretlen kedélyűnket mozgásba hozta. A könnyen hajló, változó ifjú lélek mindig bálványt kíván, mely előtt rajongásnak lángjai lobogjanak; mindöge neki, rajong, sóhajtozik, csak bálványja legyen. S ha megszűnt a varázs, melyet ez rá gyakorolt, úgy tesz, mint Velence a nagy pestis után, hogy védszentjét, San Tiodorot kihordotta a határra és bevitte helyébe San Marcot; a drága em-

esőn után fizetett volna a város 84 előleges fél-
évi részletekben 6 $\frac{1}{2}$ % törlesztésre 262,500 frtot.

Alig szenved kétséget, hogy igen-igen sok
tekintet a mellett kétsé, hogy az utóbbi ajánlat
elfogadtassék. Hiszen azon 163 frt 75 kr. évi
törlesztési többlet, melybe a kölcsön, szemben
a jelzálog hitelbank kölcsönével kerülne, azon
előnyök mellett, hogy a félévi törlesztéssel járó
porto-költség megkíméltetett volna, hogy a város-
nál oly gyakran előforduló bírtok lejegyzések
mi nehézséget sem okoznának, s hogy a kölcsönből
a hitelezőnek nyíló előnyök a város egyik intéze-
tének javára esnének, — alig vehető figyelembe.

Mindenek daczára még az utóbbi ajánlat
sem volt elfogadható szemben azon körülmény-
nyel, hogy azon 391,200 frt váltáságtól, melyet
Selmezbánya italmérsi jogainak kártalanítása
ezimén kap, csak 4 $\frac{1}{2}$ % jövedelmet ad, s így
mintegy kézzelfoghatónak mutatkozott, hogy a
város a convertálásra szükséges összeget a maga
pénzéből vegye kölcsön, s illetőleg az ezen
összegnek megfelelő értékű regaleváltság-kötvé-
nyeit kormányhatósági engedély mellett árusítsa
el, s ugyanazt annuitásokban maga-magának
visszafizetvén, a törzsvagyon megóvása mellett
a tehertől meneküljön. Mit akkép vél elérni,
hogy a törlesztést évi 1500 frttal gyümölcsöz-
tetőleg elhelyezvén, a 100,000 frtot 31 $\frac{1}{2}$ éven
belül téríti vissza önmagának.

Ezen pénzművelet végrehajtásából városunk
szemben a mostani állapottal azon kedvezményben
fog részesülni, hogy a város évi kiadása majdnem
6000 frttal apad, mely megtakarítás vagy a közsé-
gi pótlódó leszállítását, vagy azt eredményezheti,
hogy újabb közhasznú művek, a kórház s
iskolák rendezése, vízvezeték létesítése stb.
a megvalósulás elé vitessenek, egy szóval a város
köz- s népgazdasága, valamint kulturája újabb
lendületet nyerjen.

Mindenek felismerése elégséges okul szol-
gált az ez iránti előterjesztés egyhangú elfoga-
dására s annak határozattal való megállapítására.

(Sz.)

Hogyan óvjuk meg magunkat a fertőző betegségektől?

Irtá: dr. Kapp Jakab.

III.

Azon intézkedésekre nézve, melyek a ragályos
betegségek továbbterjedésének megakadályozásánál szem

lékek, a datummal ellátott rózsák, cotillon rendek tűzbe
repülnek, — világfájdalmas lemondással szaporodnak a
keserű kifakadások a világrénd s a secundák ellen,
míg végre meg nem jelenik az új bálvány s az előbbi
feledés ködébe nem burkolja. A bohózat újból kezdő-
dik s így megy az tovább, míg az élet azt nem mondja,
esitt! s a játéknak, mosolyának ttnnie kell.

Azért időztem a deris képeknél, melyek a komo-
lyabb szemlélore az attikai komédia derült humorával
hatnak, hogy annál jobban kiemelkedjék az a sötét
képsorozat, melyet úgy hírnak: az én életem.

Üres phrasáknak bélyegezhetné az eddigieket és követ-
kezőket, ha nem ismernél; de a te derült kedélyed, baráti
vonzalmad, egyenes lelked igaz, de nem szigorú bírá-
leszen. Engem is meglepett a láz, az én szívem is heve-
sebben dobogott; én nem irtam verseket hozzá, nem kop-
tattam a kövezetet ablakai alatt és sok más boldogságot
nem műveltem, de megtettem a legnagyobbat, föltettem, ki-
mondtam magamban: ez a lány lesz az enyém, más soha.
Sokszor visszagondoltam ezekre a gyerek észszel mondott
szavakra és ismételtam azokat, míg szabad volt ismétlenem.

Annak az időnek minden kis mozzanata, min-
den szava emlékezetembe van vésődve, pedig annak
tizennyéve éve már! Mit ér most visszagondolni arra!
Nemesak olvastam Dantét, de érzem is, hogy „nincs
nagyobb fájdalom, mint boldog napokra gondolni visz-
sza a nyomorúság közepéből!”

Tudod, közös barátunk nővére volt; először csak
azt a szép barna arcot, karcu termetet, édes csengésti
hangot szerettem meg, azután a művelt lelket, azt a
bizsike jellemet; magasra helyeztem magam fölé; s ez
így volt jól, mert az ifjú lelkesedést semmi sem lob-
bantja oly magasra, mintha eszményt választ magának,
azt körülveszi szerelmének, rajongásának túde képzelő-
déssel és legalább addig bír előre, míg be nem követ-
kezik, a mit te irtál egy versedben:

előtt tartandók, a specifikus-baktériák ismerete kisebb
jelentőségű. Azon okok alapos ismerete, melyek vala-
mely ragályos betegségnek tovafejlését előidézik, azon
eszközöknek és módoknak ismerete, melyeket az terjed-
ésének útjában felhasznál a hygieniának elég támasz-
pontot nyújt, hogy célhoz vezető szabályokat állapít-
son meg ott is, hol a sajátságos körmeleg tulajdonke-
peni természete még nem eléggé ismeretes.

És ezzel elérünk azon ponthoz, hogy miképen
védelmezzük magunkat a fertőző betegségektől, s milyen
óvó intézkedéseket kell tennünk azok ellenébe.

A hygienia mint modern tudomány, arra törekszik,
hogy az egészségügyi viszonyokat általában javítsa. E
tudomány az államoknak, községeknek s az egyes esal-
ládoknak egyik legbiztosabb oltalmazója; az egészséget
megvédeni és amennyire lehetséges, a tökély magas-
latára emelni, az orvosoknak egyik legnevesebb fel-
adata, mely oda irányul, hogy nemcsak a betegségek-
től meggyógyítsunk, hanem hogy azoknak indító
okai felkutatásának és amennyire lehetséges, legyőzet-
lessenek. A tudomány holt marad, ha csak önmagának
szolgálat és nem egyuttal gyakorlati célnak is. Ez
esetben különösen nagy fontosságú kérdésről van szó.
A fertőző betegségek minden évben 21000 embert ra-
gadnak el hazánkban, és — fájdalom — nagy számú
százalékat városunkban is. Azért élénknek kívánatos,
hogy a hygienia törekvései iránt ne csak az érdek
keltség fel szelés körben, hanem hogy a fegyver,
melyet a tudomány a járványok ellen kovácsol, az em-
beriség közös kincsévé váljék, hogy az saját erejéhez
képest minden babonától menten magát megvéddesse
és a hatóságától kijelölt óvó intézkedések iránt bizalom-
mal viselkedjék.

És valóban, ha az élénk érdeklődést tekintjük,
melylyel ez aktuális és óvó kérdés iránt városunk ér-
telmiségének nagy része viselkedik, s ha figyelembe
vesszük, mily mérvet öltött ez érdeklődés, főleg az
utóbbi időben városunkban, — csak örömlünkre szol-
gálhat, hogy a városi hatóság is, a tanács úgy, mint a
tervényhatósági bizottság magasatos feladatától áthatva
öntudatosan törekszik, hogy egészségügyi viszonyainkat
megjobbítva, a kezdeményezést megragadjja; mert ne
hunyjunk be szemünket felség helyzetünk elől, inkább
tárjuk fel hiányainkat leplezetlenül, akkor ama régi
közmondás: „sublata causa tollitur effectus,” azaz: az ok-
nak eltávolítása által annak hatása is elmarad, teljesen
érvényesülni fog. És mint hogy az orvosoknak hivatása,
az egészségügyi viszonyok javítását illetőleg a hatóság
előtt konkrét indítványokkal fellépni, vagyok bátor
azokat a nyilvánosság elé tárni és őket egyuttal in-
dokolni.

Midőn két év előtt a hygieniai gyülekezet Heidel-
bergben összejövetelét tartotta, az ottani főpolgármester
a község nevében így köszönté azt fel: „Uraim! Önök
nekünk elég munkát adtak az izzadásra,” t. i. a hygienia
és a bakteologia folytonos haladása, melylyel a köz-
ségek egészségügyi intézményeinek szüntelen lépést kell
tartaniok, nagy gondot okozott. Törekedjünk mi is azon,

„A szerelem vígyázatlan,
A szerelem elvakult;
Azt hiszi a monnyba van még,
Mikor már a földre hullt.”

Oh, nálam távol volt még ez időszak! Az én ifjú-
kori „regényem” is átment azon részleteken, mint más
ezeké; megismertem, megszerettem, s átmentem a felíg-
képzelt, felíg való boldogság minden változatán.

Ő lesz enyém és senki más, ismételte a szorgal-
mas orvosnövendék is, kinek a lelkéből a rideg való-
nak, az ember hitványaságának megismerése sem töröl-
hethe ki a serdülő leány képét, ki most már korlátlanul
uralkodott lelkületén.

Irátszalom fölött függött egy aquarell, melyet
festő barátom — kinek néhány apró szívességet volt
alkalmam tenni — festett egy kirándulás emlékéül. A
bűkös lombja összehajlott a patak vizesése és meden-
ezje fölött, s a sziklatronon, melyet a nap világított
meg, ült nővérehez simulva a kedves lány; egyik ke-
zével fogadja a hozzá feltörővíző ifjú esokrát, a másik-
kal nyájasan segíti föl.

Ez volt akkori életem képe is! Oh csak azt a
kezet, azt a drága kezet ne bocsátottam volna el soha!

Nem mondtuk egymásnak, hogy mit érzünk, nem
csereültünk emlékeket, de éreztük, tudtuk azt; a remény
ügy ringatott, mint édes gyermekét, nem mult el lét,
hogy többször ne láttam volna. A család úgy tekintett,
mint gyermekét, mint oda valóit: kivethettem részemem
örömlétekből, bánatukból. Láttam sirni őt és arca az én
szavamra derült fel, könyvet vizasztalásom száritotta fel;
láttam, hogy tartja össze lelke erejével, jó szívével a
bomladozó családát, láttam mint felel meg a háztartás
és társadalom ezertébe kötelességeinek: láttam és sze-
rettem ezerszer jobban.

Igy épült jövőm palotája, melynek magam levék
Herostatos.

Tanulmányaim vége felé közeledtem, tanárain
becsülték s egy napon kijelenté egyik a maga és col-

hogy a mi hatóságunknak, mely amennyire a város
anyagi helyzete megengedi, amúgy is mindent elkövet,
hogy egészségügyi állapotainkat javítsa, — az izzadásra
munkát szorgaltassunk, akkor véleményem szerint a ha-
tósági közegek is mindent elkövetnek, hogy a törvény
és a társadalom követelményeinek a lehetőleg eleget
tegyenek, mit töltik máttal el is várhatunk. És most
átteker indítványom részleteire:

1. Csaknem minden évben, akár késő ősszel, akár
tavasszal azt tapasztaljuk, hogy városunkat valami
ragályos betegség látogatja meg. Erre nézve azon kér-
des merül fel, hogy miképen kell magunkat azoktól biz-
tosan megvédenünk, hogy győzhetjük le azokat hatá-
lyosan, s hogyan akadályozzuk meg tovább terjedésü-
et. Nézetem szerint itt 4 pont jó figyelembe:

a) Kerüljük a beteggel való érintkezést, a beteg-
nek szobájában való tartózkodást, valamint olyan szo-
bakat is, melyek azzal közelségben vannak (elszigetelés,
evacuatio). b) Törekedjünk, hogy a kórányagnak a be-
teg szobájában való elszaporodását és elhatalmasodását
megakadályozzuk, (ventilatio). c) Törekedjünk a fertőző
anyagot megsemmisíteni s ártalmatlanná tenni (desin-
fectio). d) Csökkentsük a betegség iránti individuális
fogékonyságot (immunitas).

Mi az első pontot illeti, nem szabad szem elől té-
vesztenünk, hogy annak pontos keresztülvitele sok ne-
hézségbe ütközik; mert nem mindenki van oly helyzet-
ben, hogy több szobával rendelkezék, ami által lehe-
tővé tétetnek, hogy az egészséges egyének a betegektől
elkülönített helyiségekben helyeztessenek el. Ezen kö-
vetelménynek pontos keresztülvitele a vagyoni helyzet-
től van függővé tőve. Hol a viszonyok megengedik,
helyezzük el a beteget egy elkülönített s a többi helyi-
ségektől távolabb eső szobába; tartsuk az egészségesek-
ket a betegektől lehetőleg távol, mint egyuttalán a be-
tegapótlóknak sem szabad az egészséges egyénekkel érint-
kezésbe jönnök. Hol az egészségeseknek a betegektől
való elválasztása nem lehetséges, mint ez általán a mun-
kaszótállyal másképen nem is fordíthat elő, két más
esetesség főleg fenn. Vagy helyezzük el a beteget vala-
mely kórházba, vagy távolítsuk el az egészségeseket a
betegektől. (Elszigetelés, evacuatio).

Hogy ilyen evacuatio a helybeli munkás osztállyal
úgy, mint a nagyszámú tanuló ifjúságnál keresztülvit-
hető legyen, sürgősen szükséges, hogy úgy a város, (mint
politikai hatóság,) valamint a bányagazgatóság járvány-
kórházakat állítsanak fel, hogy a fertőző betegségekben
szendevők ott elhelyezhetők legyenek, mert csak ilyen
módon lehetséges valamely járványos betegség fellépé-
sénél annak tovább terjedését megakadályozni. Az ilyen
járványkórházak terjedelmének, azok ezelszerli elrende-
zésének módozatait illetőleg, az intézkedéseket a szak-
közegek meghallgatása mellett az illető hatóságokra
bizzuk.

Tehát az első követelmény a járványkórházak fel-
állítására. Természetes, hogy ezen óvó intézkedéseknél nem
szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy mielőtt vala-
mely ragályos betegség teljesen kitör, valószínűleg már

legái nevében, hogy a jövő évben megfirsződő assistensái
állításra engem óhajtanak, mert néhány kisebb dolgoza-
tom feltűntést keltett, s a betegek díszértéké „szerenésés”
kezemet. Káprázattott a szép kilátás; csak az első lépé-
söt érzem el kezembem a tudori oklevélel, az én dol-
gom lesz jövőmet szilárd alapokra fektetnem.

Másnap táncmulatság volt, melyen ő is ott volt;
valami kábító, büszke öröm lepett meg; hogy magam
előtt láttam egész szépségében, azt sugta folyton valami:
közelebb jutottál a célhoz, nem vagy már oly messze
tőle, ő is tehetne feléd legalább egy lépést. A souper
eserdás alatt suttogtam neki egy mesét, melyet szemle-
sütve hallgaltot. legénykedő tréfával kérdém: „Miért
nem néz a szemembe, tán nem érdemlem meg?” A
szemembe nézett, bár ne tette volna! Mikor belenéztem
abba az eszbontó szempárba, lobbot vetett bennem az
indulat, vége lett a mesének: „Oh! ne mutasson ilyen
jegérezot, hisz tudja: szeretem, mióta ismerem, küzdöt-
tem, munkálkodtam, nines egy szava számonra, hisz
szerettem vételem!” S önkénytelenül szorosabban fűztem
karomat dereka köré. Láttam azóta sok megdöbbentő
jelenetet, láttam ágyam mellett leskelődni a halált, lát-
tam százakat meghalni, de még most is megdöbben ez
a fasult szív, ha arra gondolok, mily rémülten tekintet
rám a halálsápadtra vált arezból az a két szép szem, s
elfehértült ajka mily kínosan rebegte: „Ne, ne szóljon
tovább, fáradt vagyok!” Rögtön helyére vezettettem,
de útközben megkísértém engesztelni, csak egy szóért es-
dekeltem, de ő néma maradt. Mit gondoltam most már
a fényes kilátásokkal, mit az elmult még napokkal,
nemesak szerelmem, de büszkeségem is meg tértve;
a kitörő indulat elvakított, s keserűségemben nem gon-
doltam arra, hogy ő is büszke, hogy kiméletlen köve-
telesemre egészen más választ adott volna, ha maga
is nines meglepve, keserűen megbántva.

(Vége köv.)

sok egyén meg van fertőztetve és akkor minden óva intézkedéssel elköstünk. Ebből az a tanulság folyik és erre a nagy tömeget csak társadalmi úton lehetne figyelmeztetni, hogy ha valamely ragályos betegségnek jeleségei mutatkoznak, a megzavart élvágy, az idegek bágyadsága, láz stb. által, azonnal gondoskodni kell arról, hogy a beteg az egészségesekektől elkülöníttessék. (Folyt. köv.)

Néhány szó honi iparunkról.

IV. Henrik francia király jeles minisztere, Sully herceg, súlyi viszonyok között kezdte meg Franciaország állambiztartságának rendezését és az állami kiadásokkal egyensúlyba való helyezését; sokat tett az üzletlen férfiú, csak egy hibája volt, t. i. hogy a földművelést tartotta csupán az állambiztartság egyedüli megmentőjének és a földművelő osztályt az ipar háttérbe szorításával minden kigondolható előnyökben részesítette. Egyelőre a siker nem maradt el, mert a csak folytonos kísérletezéshez szokott, az örökös harcokkal kimerült ország csakugyan nemskára a jólét bizonyos fokáig emelkedhetett; de mert a kereskedelem- és iparral keveset gondolt, a nyereségek kivétel, külföldön való feldolgozása és mint kész iparezikknek az országba való behozatala és drága elárúsítása az egyensúlyt csakhamar megintgatta.

XIV. Lajos Colbert nevű minisztere Sullynek rendszerét elvetette és ellenében kizárólag a merkantil, (kereskedelmi) rendszernek volt híve; felléltotta a védvámokat, új iparágakat teremtett; üveg, porcellán (sèvres) posztó- és vászon-, réz- és bádóipar, de kiválólag a divat-iparezikknek készítése nagy lendületet kaptak általa; de mert mind a két kintű államférfiú az ország érdekét csak egyoldalul fogta fel, az egyik nemzetgazdasági elemnek előnyösítését a másikat háttérbe szorította.

Ime az itten felsorolt vázlatos érintése a nemzetgazdasági baklövésnek visszatrúházi honunk mezőgazdasági, ipar- és kereskedelmi viszonyait. Mindenba csak azt halljuk hangoztatni, hogy Magyarország elsősorban mezőgazdasági állam. Vajmi kevés történik ugyan nálunk a földművelés dédelgetésére, s az adóteher nem áll arányos viszonyban sem a termelési képességgel, sem pedig a kivittel, mégis mert folyton halljuk e phraízist, belenyugodunk és az ipar és kereskedelem mint az ország mostohái bizony nincsenek irigylendő helyzetben. Némely iparágunk, mely a külföldön nagy keresetnek örvend, nálunk feledésbe ment, p. o. a gombkötés mesterség; az állami ügyesség székelyeinek a börtönre ítélték kosárfonással foglalkoztatván, a kosárfonással foglalkozó szabadmesterektől elvették a kenyert. Azonkívül pedig mi szegény magyarok hívei vagyunk amaz elvnek, hogy senki sem próféta a maga hazájában; ipartermékeinket lenézéssel vagy legalább is közönyvel illetik és kapva-kapnak az idegen után, ha az még oly drága, még oly gyarló legyen is. Ily viszonyok között mi segíthetne tehát kisded iparunk emelésében, az ipar után való tisztességes megélhetésben vagy vagyonszerzésben? Az államtól mindent várni nem lehet, de az állami támogatás nem is igen vezet célhoz; mert ha az állam pénzerejének túlmegfeszítését nem akarjuk provokálni, az csak fél rendszabályokkal segíthet mindaddig, míg egy, a nemzet iparainak egész nagy zömét átkaroló új iparpolitika nem jó létre.

De addig mi is tehetünk valamit saját erőnkkel. Iparszövetkezeteink csak imitt-amott vannak; házi iparunk nem prosperálhat a nagy közöny miatt; a fővárosi felsőbb ipariskola idealisztikus szervezetenél fogva célhoz nem vezet. De igenis lehetne segíteni minden népesebb városban felállítandó alsófokú ipariskolákkal, a hol a tanulók évenként legalább egyszer iparképzést rendeznének; egyúttal jutalomdíjak kifizésével a versenyt fokozhatnák, az elmaradt butább tanoncoknak az ambíciózt felkeltethetők, s külföldi minták után a művelést ébreszthetnők. Hisz csak egy példát hozok fel. Van hazánkban egy világírni majolika gyár, mely évenként foglalkoztat vagy 400 munkást, szobrászt, mintázót és festőt; — de természetesen, mind idegen; mert nem lévén összekötve e gyárral egy szakmába vagy ipariskola, nem láthatja el magát hazai fejlettebb tanoncokkal, kénytelen a gyár idegen örökösét foglalkoztatni, kik honunk iparát addig szolgálják, míg nekik tetszik és akkor tovább állanak.

Továbbá minden városnak legényegylettel kellene bírnia, hol a munka után szórakozást, avagy további kiképzést kereső legények, a csapszéknek erkölcselentítő befolyása helyett összegyülekezhetnek és így magukat intelligens mesterekké kiképezhetik; mint a milyen legényegylet a lefolyt évben városunkban alakult is.

Az ilyen egyleteket az értelmesebb osztálynak a művelődés s iparunk emelése érdekében a lehetőleg fel kellene karolni s az önképzésnek irányt adni.

Iparunk emelésének további eszköze a tanoncok

elfoglaltatásának szigorú ellenőrzése, hogy azok tanoncidejüket csakugyan kiképeztetésükre fordíthassák. Olesó önszorgalmazó iparbanok felállítását szintén nagy lendületet adna iparunk virágzásának, a melyekben t. i. az iparosok apró betéteiket gyűmlesztették s ne lennének kényszerítve drága kölesönhöz folyamodni.

Ilyen s ehhez hasonló egyéb eszközök és módok által iparunk csakhamar oly helyzetbe kerülne, hogy a külföldi fejlettebb iparral a versenyt bátran kiállná, mi nemcsak kívánatos, de nemzetgazdasági szempontból, állami jólétünk előmozdítása céljából elsőrendű követelmény. T.

Különlék.

Diszpólgári oklevél. Városunk törvényhatósági bizottsága még 1886. év október 12-én diszpólgárra választotta Simor János hercezeprimás O-Eminenciáját, s az erről kiállított diszkolevelet e napokban készítette el Tirezka Antal gym. tanár s lapunk munkatársa, ki hasonló oklevelet br. Majthényi László volt főispánunk számára is készített művészi kiállítással. Ennél mind művelés, mind a kivitel pontossága tekintetében a hercezeprimásnak felajánlandó diszkolevél a legkevésbé sem áll hátrább, s a mester kezének kiváló ügyességéről tanuszkodik. Részletei a következők: a felajánlás, (Widmung) göth betűkkel írott szöveg, mely az oklevél belső részét képezi; ezt övezi a keret, mely városunk kiváló pontjainak rajzából áll; és pedig balról van a sz. Háromság szobor, az újvár és a városháza, a jobb oldalon pedig a kalvária, a plébániai templom és az óvár látható. A közepén felül a hercezeprimás, alul pedig a város ezimere van feltüntetve. Mínden rajzokban egyenként, valamint az egész kiállításban teljes összhang nyilatkozik. Az oklevélhez szükséges tokot Toman Agoston, helybeli könyvtört. állítja ki, ki hasonló munkáknál jeles ízlésnek már több ízben adta tanújelét. A szöveg pedig így hangzik: „Udy az olvasónak. Mi Selmeecz- s Bálabánya törvényhatósági joggal felruházott sz. k. bányaváros Polgármestere, Tanácsa és Községe ezennel tudni adjuk, a kit illet, hogy alulirt napon es helyen ügyeink elintézése céljából foglalkoztatván, Főmagasságú és Főtisztelendő Simor Jánost, a római sz. egyház szent Bertalanról nevezett áldozatbíróját, Isten és az apostoli szék születtét követve, Magyarország hercezeprimását, fő- és titkos cancellárját, O. es. és apost. kir. Főlegények val. belső titkos tanácsosát, a sz. Istvánrend főpapját, annak, valamint a siciliái sz. Január-rendnek nagykeresztjét, az egyházi bizottság elnökét, Esztergommege örökös főispánját, a magy. tud. akadémia igazgató tagját, román német polgárral, Budapest főváros diszpólgárát, bekebelezett hittudort és a löweni kath. egyetem hittudort stb. stb. a város közügyei érdekében szerzett kiváló érdemei elismerésül, valamint tisztelünk és szeretetünk kifejezésül a közölj az is tiszta meggyőződés által vezéreltetve, e város diszpólgárának felkérésével s egyhangulag megválasztottuk, s az ezzel járó mindazon jogoknak élvezetbe helyeztük, melyek sz. k. városunk polgárait háznak és városunk alkotmánya szerint megilletik. Mínek örök emlékre ezen megválasztást jegyzőkönyvünkre beiktattuk s neki ezen diszpólgári oklevél szövegét hitelesség alatt kiadni rendeltük. Kelt Selmeeczban, a városi képviselő-testületnek 1886. évi október 12-ik napján tartott közgyűléséből. Ossovsky Vilmos polgármester. Jegyezte és kiadta Sztinyai József, főjegyző.” A diszkolevél kiadóhivatalunk kirakataiban hétfőn délig megtekinthető.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi m. k. miniszter Sztankó Ábra Gyula okleveles gyógyszerész, városunk szülöttét, a készletügyi gazdasági tanfűtőzetnél a vegytani tanácsok mellett rendszeresített tansegédi állásra nevezte ki. Ösztönei földművelésünkkel járulnak e kinevezéshez.

— **Elismertés.** A törvényhatósági bizottság Martiny István kir. bányatisztnek, ki a víhnevi fűrdőviztárána kibővítése körül munkálatait vezetésével volt megbízva, azon két évre terjedő buzgó munkálkodásait, melyek megbízatást ep. oly lelkiismeretes pontossággal, mint szakavatottsággal teljesítette, közlésimertést és jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Az egészségügy m. évi december havi állapotáról** kiemeljük, hogy december havában városunkban a leggyakoribb megbetegedéseket képeztek a légzési szervek burutos bajai, ezeken kívül sürűbben fordultak elő gyomorhurutok és a hurutos természetű torok- és mandulafélek; tüdőbókok csak ritka esetekben kerültek gyógykezelés alá. A városi kórházban ápolatott 17 beteg egyén, még pedig november haváról visszamarad: 11, december havában szaporodott: 6. A f. hóra visszamaradt a kórházban 11, meghalt gyógyíthatatlan idült bajban 1 egyén. A királyi bányász-kórházban ápolatott összesen 31 egyén; még pedig nov. havában visszamaradt: 14, december hóban szaporodott: 17. A f. hóra visszamaradt a kórházban további kezelést: 16. A kórházok terhére gyógykezelteket összesen 384 beteg.

— **Az adóügy m. évi december haváról** kiemeljük, hogy egyes adóban 7456 ft 72 kr., hadmentességi díjban 463 ft 10 $\frac{1}{2}$ kr. folyt be. Ha ez eredményt az 1889. évi december havi eredménynel összehasonlítjuk, az 1890. évi december hóban a befizetés az egyes adónál 1018 ft 37 krral, a hadmentességi díjjánál pedig 177 ft 52 krral kedvezőbb.

— **A városi gyámpénztár pénzforgalma** m. évi december havában következő volt: a Selmeeczban. Novemb. havi maradvány: 3355 ft 70 $\frac{1}{2}$ kr. deczemb. havi bevétel: 7870 ft 60 kr. összes bevétel: 11,226 ft 30 $\frac{1}{2}$ kr., deczemb. havi kiadás: 10,417 ft 42 $\frac{1}{2}$ kr. decz. havi maradvány: 868 ft 97 kr. b) Bé-

labányan. Novemb. havi maradvány: 24 ft 18 kr., deczemb. havi bevétel: 1295 ft 63 $\frac{1}{2}$ kr. összes bevétel: 1319 ft 81 $\frac{1}{2}$ kr.; deczemb. havi kiadás: 1247 ft 85 kr., deczemb. havi maradvány: 71 ft 96 $\frac{1}{2}$ kr. A gyámsoltak s gondnokoltak létszáma a következő volt: a) Selmeeczban. Novemb. hóral maradt 1445, kilépett a gyámságból 86, maradt deczemb. végén 1409. b) Bálabányan. Novemb. hóral maradt 117, kilépett a gyámságból 5, maradt decz. végén: 112.

— **A közigazgatási bizottságból** kilépett tagok helyére a f. hó 13-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés az 1891. és 1892. évekre terjedő Goldbrunner Sándor, Heinz Hugó, Nyitrai László, Krausz Vilmos György és Vankovics Lajos, továbbá az 1891. évre terjedő Liszt Gusztáv törvényhatósági bizottsági tagokat választotta meg.

— **A népvelésügyre vonatkozó tanfelügyelői jelentésből** az 1889./90. tanévet illetőleg következő adatokat emeljük ki: Városunk 15265 lakosa közül volt 6—12 éves mindennapi tanköteles: 1664, 13—15 éves ismétlő tanköteles 939. A tankötelesség összes száma: 2603, vagyis a lakosság 17.05%-a. Ezek közül járt elemi iskolába: 1590, ismétlő iskolába: 579, felső népiskolába, leány: 20, vagyis a tankötelesség 94.97%-a. Vallás szempontból az 1976 róm. kath. tanköteles közül tényleg iskolába járt: 1855, vagyis 93.88%, az 513 ág. ev. köztül: 507, vagyis 98.83%, a 15 helv. ev. köztül: 15, vagyis 100.00%, az 1 unitárius köztül 1, vagyis 100.00%, a 98 izraelita köztül: 94, vagyis 95.92%. Az iskolák száma 14. Jellegre nézve valamennyi felekezeti és pedig r. k. 8, ág. ev. 5, izr. 1; fokozatra nézve 3 elemi, 1 felső népiskola; továbbá 11 vegyes, 1 fi- s 2 leányiskola. A tanterem száma volt 29, saját házában volt elhelyezve 13 iskola, bérházban 1. A tanítók száma 30, kik valamennyien tanképesítet egyének; még pedig 28 rendes, 2 segédtanító; férfi 21, nő 9, ezek között 7 apáca. A tanítók számát a tankötelesekhez viszonyítva esnek egyre 86 növekedék, a tanterem számát a tanítókéval egybevetve, minden tanterem jut tanító. Tanítóink a magyar nyelvet a lefolyt tanévben is kiváló gondozásuk tárgyává tették, s buzgó tevékenységet fejtettek ki arra nézve, hogy a növendékek a tanköteles korban a magyar nyelvet szó- és írásban elsajátítsák. Az összes iskolák jövedelme volt 17,776 ft, még pedig kézpénz: 14,994 ft, pénzérték: 2782 ft. Az összes jövedelemből a tanítók fizetésére fordítottak: 15,961 ft, vagyis 89.79%, fűtés- s tisztogatásra 1289 ft, vagyis 7.25%, taneszközökre 172 ft, vagyis 0.97%, szegény tanulóknak segélyezésére 86 ft, vagyis 0.48%, építkezésre 163 ft, vagyis 0.92%, vegyes kiadásokra 105 forint, vagyis 0.59%. A tanítók fizetéséből egy tanítóra esik 532 ft 3 kr., egy tankötelesre az összes jövedelemből 7 ft 19 kr.

— **Utazásnak bentlése.** Azon balesetek kikertülése végett, melyeknek lejtős városunkban tének idején kitéve vagyunk, rendőrkapitány hivatalunk elrendelte, hogy minden házi úr az utazat háza előtt hamuval, fűrészparral s. t. e. hintse be. Figyelmeztetjük a városi lakosságot, hogy e rendelkezés a közérdek szempontjából pontosan megfellelni sziveskedjék. Kivánatos volna továbbá, hogy a házak előtt hó is eltakarítsák; mire ugyan a jelenlegi városi szabályrendeleteink értelmében a házi úr köteleve nincsenek, de addig is, míg ez ügy hatóságilag rendezetik, a közvilágalmaknak tennének eleget, ha a házak előtt összehalmozódott havat, mely különben az épületre is káros befolyású, eltakarítanak.

— **A népszámlálásból** kifolyólag a városi polgármester elrendelte, hogy a város lakosságára nézve állandó nyilvántartás készíttessék, mi végből a beérkezett összes kitöltött nyomtatványok, mielőtt az országos statisztikai hivatalhoz felterjesztetnének, erre a célra készült városi nyilvántartásban kivonatoltatnak, s így végre birtokában leszünk egy oly műnek, melyből e város lakosságáról bármely pillanatban há és pontos képet nyerhetünk; e munka óriási nagy lesz, de az eredmény még nagyobb és háladátsabb leend. Erről és a népszámlálás eredményéről jövő számunkban bővebben referálunk, mert az egyes csoportok összehasonlása és egyes részletek szerinti rendezése csak most van folyamatban; az eddig ismert eredmény az, hogy Bálabányan összesen 1520, Stéfultón 1541, a belváros II-ik negyedében 1540, és Rován 1172 lélek van; az összeirtak között eddig talált legidősebb egyén, egy Kögl Teréz nevű hajdon nő, (lakik a kórházútezában) a ki 1799. évben született.

— **A Selmeecz belvárosi bor-, hús-, és ezukor fogyasztási adók** beszedése s befizetése tárgyában városunk az államkincstárral azon egyezsere lépett, hogy a borfogyasztási adó ezimén 3890 ft 70 kr. a hús- és ezukor fogyasztási adó ezimén 3456 ft 85 kr. a sörfogyasztási adó ezimén 2161 ft 50 kr. az összesen 12532 ft 78 kr. beszedése iránt f. hó. január 1-től deczemb. 31-ig feltétlenül. 1892 és 1893. évekre pedig a hallgatóság megújítás fenntartása mellett a szerződést megkötötte. Ezen adóösszegek törvényszerinti beszedésével s a pénztárba való átszolgáltatásával a törvényhatóság Krausz Vilmos Györgyöt és Rosenfeld Józsefet bízza meg s velők a kezelési szerződést megkötötte; a városi pénztár pedig kezelési százelek ezimén 761 ft 63 krt nyer.

— **A rendőri szolgálatnak** a hivatal-szolgálatról elkülönítése s a rendőröknek újabb szolgálati utasítással való ellátása tárgyában Pauner János, törvényhatósági bizottsági tag indítványt terjesztett be a közgyűléshez, mely is annak észleltségét s közrendészetünk érdekében előnyös voltát belátván, rendőrkapitányi hivatalunkat utasította, hogy az elkülönítés módjaitára, valamint a rendőri szolgálati utasításra vonatkozólag az aprilis hóban tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűléshez tervezetet nyújtson be; mely intézkedésből kifolyólag remelhető, hogy közrendészetünk nemskára az eddig-nél előnyösebb helyzetbe jut.

— **Városi adosságaink** konvertálását határozta el a f. hó 13-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés, mely határozatnak részleteiről, városi háztartásunkra háruló előnyeiről lapunk vezércikkében teszünk említést.

— **A Szitnya-osztály köréből.** A Szitnya-osztálynak m. évi működéséről, nemkülönben pénzüri állapotaáról szóló jelentés a f. évi költségeloirányzati tervvel együtt a központi osztálynak elküldöttet. Ez ügyre még visszatérünk, s ez alkalommal azt említjük meg, hogy a Szitnya-osztály körében mozgalom indult meg alkalmas nyaraló helyek létesítésére, mely mozgalomnak részleteit lapunkban is ismertetni fogjuk.

— **A polg. dal- és zenekör,** mint már lapunkban említettük, febr. 1-én a Sembery-teremben hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. a) Hubay Jenő: „A hajós imája.” Szövege Várdy Antaltól. Ennek zongora kísérettel (Joerges Ágost.) b) Greizinger Iván: Két népdal. Szövege Kisfaludy Karolytól. Ennekz. 2. Strauss János: Egyveleg az „Indigo és a 40 rabló” című operettből. Zenekar. 3. a) Verdi József: Il Trovatore, 3. cavatina: „Meg nem nevezhető vágy.” Ennek zongora kísérettel. Richter Évi és Joerges Ida kísasszonyok. b) Kücken Frigyes: „Oh jer hozzám.” Német szövege Geibel Immanueltól. Ennek-kettős zongora kísérettel. Richter Évi k. a., Joerges Ida k. a. és Joerges Ágost. 4. Chopin Ferenc: Nocturne, 9. mű, 1. és 2. sz. Zongorán Berzeviczy Károlyné úrnő. 5. Mosonyi Mihály: Pacsirta. Szövege Ferenczy Terézről. Sopran solo és férfiak. Richter Évi k. a. és az énekkar. 6. Strauss János: Egyveleg a „Simplicius”ból. Zenekar. 7. Huber Karoly: „Talpra magyar.” Szövege Petőfy Sándortól. Ennekz. — Elvezetés műsor, valamint a buzgó egyesület tőrekvei, bizonyos engedni remélni, hogy a rendezendő hangverseny városunk dal- és zenekörrel közönségének élvezetes estét fog szerezni, miért is ajánljuk a nagyérdemű közönség becses támogatásába. A hangversenyt tánc követi.

— **Hangverseny.** Selmezbánya közönsége, már rég óta nem részesült oly műveltségben, mint a múlt szombatban. A város jeles és buzgó zeneszéit hallottuk Cziczka Sándor vezetés alatt oly zenekarban együttesen működni, a mely minden igényeknek megfelelő volt. Már az első pontnál („Ouverture Lodoiska”) alkalmunk volt meggyőződni, hogy a klasszikus zene buzgó művelőit halljuk, s ebben nem is esalódtunk, mert a zenekar mind végig megmaradt azon a színvonalon, a melyen bemutatta magát, sőt az utolsó pontnál, (Haydn J. „D’dur symphonia”-nál, zongorán előadva: Rennert Olga és Urbán Jolán k. a. től zenekar kísérettel), a közönség színtini nem akaró tapsviharát érdemelte ki gondos, tiszta, érzelemtel, játéka által. Az énekkarról mely állott: Bellusich Mariska, Filkorn Gabriella, Gretzmacher Etelka, Hoffmann Kornélia, Rennert Olga, Schröder Etelka k. a.-ból továbbá: Filkorn József, Fülöp Béla, Hárs Richárd, Hoffmann Geza, Jakubovits Imre, Kimpian Gusztáv, Zólmay Imre akadémiai hallgatókból és több gymnasiumi tanulókból, már volt alkalmunk egy ízben elismerőleg nyilatkozni s mit akkor mondtunk, azt jelenleg is ismételjük, hozzá adva meg, hogy a haladás már is szembeszökő. Az ismétlés alkalmával előadott Spolnának „a dal” című szerzeménye, különösen megnyerte a közönség tetszését. Igen kedves pontját képezte a műsornak Schubert Sonátája. Előadva hegedűn: Gretzmacher Hilda k. a. és zongorán: Nyitrai Margit k. a.-től. Már magában véve a szereplők kedves megjelenése is, élénk rokonszenvet keltett. Gretzmacher Hilda k. a.-nál pedig megeztólva láttuk azt a teves véleményét, hogy nem való a hegedű a lány kezébe. Egész estén, a műsor valamennyi pontjában alkalmunk volt gyönyörködni e kedves jelenségben. A „Quartett” tekintettel műbese és tiszta kifogástalan előadására, több figyelmet érdemelt volna a közönség részéről. Mozart W. „20-ik zongora hangversenyének III-ik része” Rondó, előadva Joerges Ágost úrtól zenekar kísérettel, gyakorkolt, s nemcsak kitűnő technikával, de mely érzelemmel megadott zongorázót mutatott be. Vegül kiemeljük még a „Bergkönyv” című operából előadott karcenket, Cziczka Sándor hangszerzésében, előadva az ének és zenekar által. Az összetanulás s a tiszta előadás kérdémedel az elismerés babárait. A közönség a derék s buzgó karmestert, kit tisztán magasabb czél vezérelt e tanulságos s élvezetes estély létrehozására, ismételt ki-bívatás által tüntette ki. A hangversenyt sikerült táncmulatság követte, melyen a négyesek 60 pár táncoltak. A bevételről legközelebb referálunk.

— **Erdészünnepély Besztercebányán.** Besztercebányáról írják, hogy f. hó 7-én az ottani m. kir. erdőigazgatóság tisztikara, Scholz Rezső, m. k. osztálytanácsos és erdőigazgató 20 éves szolgálatának emlékére örömmünnepet rendezett, mely alkalommal egyúttal nevezett igazgatónak a tisztviselői által beszerzett arzenkét is leleplezte, s azzal szeretve tisztelt, népszerű vezére irányában Lódoló tisztelének kifejezését tolmácsolta. Az ünnepségen, mely csak az erdészeti körében tartatván meg s annak családi ünneppé képezte, részt vett az erdőigazgatóság központi és külső tisztái személyzetén kívül a besztercebányai m. k. erdőfelügyelőség, a kincstári ügyesség és a szarnócai m. k. erdőhivatalnak küldöttje. A megérkezett számos üdvözlő táviratok közt első sorban kiemelendők: Bedő Albert országos főerdőmester és miniszteri tanácsos és az elődázhatatlan hivatalos teendő miatt a személyes megjelenésben megakadályozott szarnócai főerdőmester, Tomcsányi Gyula által küldött sürgönyök. Este 6 óra teríték díszes bankett volt, melyen az ünnepeken kívül az összes erdészeti tisztviselők és a fentemlített hatóságok képviselői részt vettek.

— **Zea szakácskönyv.** Az oly gyorsan népszerűsége jutott zea nevű rendkívül izéletes és hivatalos vizsgálatok készírt két annyi tápanyagot tartó új tápszer helyes készírti mód mellett valóban kitűnő. Ezen okból a zea előállító a Selskovicz féle I. bécsi főz-

intézet által egy 23 készírti módot tartalmazó szakácskönyvet írtak, mely a legtöbb helybeli fűszerkereskedésben kapható és különben Kerschfeld és társa által (Bécsben II. ker.) bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

Legújabb.

Mint a „Nemzetek” Ipolsyághról írják: Folyó hó 14-én tartá Hontvármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést. Első és fő tárgya volt az a kérdés, hogy báró Rossner Ervin újonnan kinevezett főispánunk miként fogadtassék? Ez alkalommal tárgyalott a főispáni lakás bebutorozásának ügye is, mely rövid, de élénk vitát keltett s abban a szabadlevél párt részéről báró Majthenyi László, Horváth Béla, Luka Pál, Bolgár János és még mások, az ellenzék részéről Ivánka Zsigmond, Oszkár és László vettek részt. Ennek eredménye az a határozat, mely az alispánt bízza meg a szükséges tatarozások eszközölésével. Ezután nevezési szavazás mellett nagy többséggel megválasztották a főispánt üdvözlő küldöttséget, melynek egy része folyó hó 29-én utazik Budapestre, ott üdvözlendő a főispánt, ki velük f. hó 29-én jön Ipolsyághra. A másik rész Nagy-Maroson, mint a melege határán. A harmadik az ipolsyági indóháznál és a negyedik a vármegye házában fogja üdvözölni Rossner bárót. Ugyanez e hó 31-én lesz a beiktatás, tisztelgés, diszbeid, fáklyás zene stb. Oly ünneplések, melyek köztélen tanuságai lesznek az új főispán szívélyes fogadtatása ösztönésének. Ezt renzelt szabadelvű párt, de mint halljuk az ellenzék is szívetelenek a köztélenek ünneplés kifejezéséhez készül. Nem lesz akadály tehát az új főispáni fontos feladatok megoldásában, mert azon utak, melyek a haza és Hontvármegye szellemi és anyagi jólétére, kormányzati és igazgatási rendszerünk tovább fejlesztésére vezetnek, nálunk és minden irányban egyengettetnek. Ezek után kétségtelenül vármegyénk osztatlan érzületének adok kifejezést ennek hangoztatásával: Isten hozza új főispánunkat!

Heti naptár.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protest. naptár	Izraelita naptár
18 Vasárnap	D 2 Jézus sz. neve	D 2 Piroska	9
19 Hétfő	Kanut kir. vt.	Marius	10
20 Kedd	Fabian és Seb vt.	Fabian és Seb.	11
21 Szerda	Ágnes sz. vt.	Ágnes	12
22 Csütörtök	Vincoze szrp. vt.	Vincoze	13 Schobeb
23 Péntek	Bold. Assz. elj.	Emerenz	14
24 Szombat	Timót pk. vt.	Timót	15 Sab. Besch

Zurückgesetzte Seidenstoffe mit 25%—33 1/3% und 50% Rabatt auf die Original-Preise vers. meter- und robenweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Heineberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 Kr. Porto. 2

Hirdetmény.

Az ipolsyági kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy Hont megye Cseri községében a volt úrbéresek által a tagosítás alkalmával a községben fentartott a Cseri 340., 341., 342. és 343 sz. telekben foglalt legelő és szántó földeknek egyenkénti felosztására körvényi ügytükben az 1890. évi 20326. számú igazságügyminisiteri rendelet 3. §. rendelkező része szerint a felosztás megengedhetőségét tárgyaú kérdés eldöntése végett az idézett rendelet 5. §-a értelmében f. év 4644. sz. végzéssel a helyszíni nyomozást elrendelte, s határidőül Cseri községében a bíró házához 1891. év február-hó 24. d. e. 8 óráját tűzte ki.

Mely napra a telekvi tulajdonosok s netáni jogosultak a Budapesti közlöny hivatalos, úgy a Selmezbányai híradó vidéki hírlapokban egyszer közzé teendő hirdetmény utján oly hozzáadással idézetnek, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvázása nélkül, érdekeik képviseléséről gondoskodjanak.

Kir. törvényszék Ipolsyágon, 1890. november 15-én. **Kecskeméthy** jegyző.

27. szám. Árverési hirdetmény.

A selmezi kir. járásbíroság, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az ezen bíróság területén lévő Sinkó József és Zsamborszky Paulinának a selmezi 342. számú tljk. A. 7. 1.—3. sorszám alatt foglalt 154./II. számú ház és kertekre 342 fnt adó szerint megállapított kiküáltási árban Tauszek Mórnak 42 fnt 80 kr. követelés és járulékaiknak kielégítése végett az 1891. évi február-hó 11-én reggeli 9 órára a selmezi kir. járásbíroság, mint telekkönyvi hatóság nál árverés tüzetett ki azzal, hogy ezen fekvőség becsárón alul is legtöbbet ígérnek — az utóajánlatnak fenntartása mellett — eladatni fog.

Kiküáltási ár 342 fnt adó szerint megállapított becsár. Árverezeni szándékozók tartoznak 342 fnt becsárnak 10 % készpénz, vagy óvadékképes értékpapirokban bantépénzül letenni.

Vevő köteles az ígért vételért 90 nap alatt az esedékes 8 % kamatostól a selmezi kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztárnál körvény mellett lefizetni.

Vevő az árverési esekelmény jogerőre emelkedése után haszonélvezetbe lép, tulajdonjog javára azonban csak a vételár lefizetése után hivatalból bekebelezettni fog.

Vevő köteles a megvett épületeket tűzkar ellen biztosítani.

Ha a vevő az ígért vételért a meghatározott időben le nem fizetné, bármely érdekel fél kérelme folytán költségére és veszélyére visz-árverés elrendeltni fog. Selmezen, 1891. év január 6-án.

Hyder, k. jbró.

Egy bolthajtásos külön bejáratu szobát keresünk.
Joerges Ágost özv. és fia.

Komoly intelem
mindazoknak szól, kik még nincsenek biztosítási kötvény birtokában kölesn felvételére vagy hagyatéku a családnak (míután egy biztosítási kötvény készpénz értékével bír), eladódott háztulajdonosoknak és földbirtokosoknak különösen ajánlható, mintán esetleges rögtni elhalálozásnál a biztosított tőke kifejtése által a hátramaradtok az ingatlan teher nélküli birtokába lépnek; igen szükséges új házaspárk számára, a házastárs és a gyermekek feltétlen ellátására, végre biztosítéku vagy letétül, valamint üzletársaknál kölesnös biztosítéku igen jól használható.
Az életbiztosítási kötvény minden esetre a legbiztosabb, legtakarékosabb és legjobb pénzbefektetési papír és ennélfogva minden takarékpénztár elé helyezendő.
Mily módon lehet ilyen kötvényt legzélszerűbben és legkényelmesebben megszerezni, az szóval vagy írásbelileg teljes diszertio és feltétlen megbízhatóság mellett kárpótlás nélkül megtudható:
„KLEIN” biztosítási főfelügyelőnél
Bécs, II., Ob. Donaustrasse 59.
Mindén jelzálogi és személyi hitélügyletben ingyen felvilágosítás.
Hivatalos órák 3-tól 5-ig. 11—25

Mindenemű vízkór, valamint utóbajai ellen ugymint s nárgaság, here- és hólyaghurut, légzési nehézségek, nájbatj stb.
a legjobb szer a híres
HYDROPSIN
(orvosok által ajánlvá.)
GROBSTEINS See-Apotheke
Curort-Gmunden Ober-Oesterr.
Egy palack ára utasítással 1 fnt, csomagolással 1 fnt 20 kr. 20—20

Bútorok
urassági és polgári házak részére, valamint a villák, szállodák olesó, tartós és modern berendezésre.
Központi áruda a polgári asztalos és kárpitosnál:
J. G. & L. Frank,
csak most:
Bécs, Krugerstrasse (St. Pölnerhof). 1—24

Új tápszer
Kétszer annyi tápanyagot tartalmaz mint a rizs, leveles, teljes és tisztas ételbe és zöldségbe stb. használható, elismerve legjobb, legokosabb és legolcsóbb tápszerül és majd minden fűszer és liszt-kereskedésben kapható
Szakácskönyv ingyen és bérmentve
Brdner Hirschfeld & Co.,
k. k. priv. Zea-, Röllgerste- und Schellerisen-Fabrik.
Wien II. 1—20

MÁRIACZELLI hashajto labdacsek (pilulae laxantes mariaze)
Armatias anyagoktól mentes, kellemes szagú szer rest-zokelésnél, indulásnál és az abból kötelező bantalmánál, míról a nagy kedvelésű, szűles körű elterjedés az nagy mérvű ártást remélő támaszként. — Bere és szűles hatása eszikarés-és táidalmontes.
A melléktes vélelgy a valódiás bizonyítéka.
Egy doboz ára 20 kr. Egy telekes 6 dobozú 1 ft. A pénznak fel az kedvelés mellet, bérmentes postai számlással együtt egy telekes ára 1 ft. 20 kr., 2 telekes 2 ft. 20 kr., 3 telekes 3 ft. 20 kr.
BRADY, C., gyogy-szerész, Kremsierben (Morvárszág).
Az albano részek nyitvánosára vannak hozva.
Gyogy-szerárakban kapható.

* Múlt számunkra néve elkésetten érkezett be. Szerk.